

اولیاء تصرف در اموال غیر

کسانی که حق تصرف در اموال افراد محجور را دارند، عبارت اند از:

۱. ولیّ کودک غیر بالغ

پدر و جد پدری و در نبود آنان، قیّمی که با وصیت آنان مشخص شده، ولی است و در صورت مشخص نشدن قیّم، ولایت با حاکم شرع است و در غیر این موارد، با مؤمنین است و احتیاط واجب باید عادل باشند.

۲. ولی سفیه

الف) اگر از دوران کودکی سفیه بوده و با همان حال بالغ شده □ حکم آن مانند کودک غیر بالغ است.

ب) بعد از بلوغ سفیه شده □ حاکم شرع ولی اوست.

۳. ولی دیوانه

الف) عارض شدن جنون، قبل از بلوغ است □ حکم کودک غیر بالغ را دارد.

ب) عارض شدن جنون، بعد از بلوغ است □ ولایت با حاکم شرع است. لکن احتیاط آن است که پدر و جد پدری نیز موافقت کنند.

۴. ولی ورشکسته

حاکم شرع با شرایط مفصلی که در کتب فقهی آمده است، ولی اوست.

جدول اولیای تصرف

اولویت شخص

۲

۳

۴

۵

نابالغ

پدر یا جد پدری

قیّمی که پدر یا جد تعیین کرده

حاکم شرع

مؤمنین عادل

مؤمنین فاسق

سفیه و دیوانه

با حال سفاهت بالغ شده

پدر یا جد پدری

قیّمی که پدر یا جد تعیین کرده

حاکم شرع

مؤمنین عادل

مؤمنین فاسق

اول بلوغ بوده بعد سفاهت

حاکم شرع

حاکم شرع

آنچه بیشتر به آن می پردازیم، ولایت کودک نابالغ است که بیشتر از موارد دیگر دارای کاربرد است: (۱۴۹۳) و (۱۴۹۱)